

Konspekt lekcji matematyki

Maria Małycha

Klasa I C

Temat: Przesuwanie wykresu o wektor.

1. Cele lekcji:

- poznawcze - zapoznanie uczniów ze sposobem znajdowania wzoru funkcji po przesunięciu jej o dany wektor;
- kształcące - kształtowanie umiejętności prawidłowego i czytelnego zapisu wykonywanych obliczeń;
- wychowawcze - zachowanie dyscypliny na lekcji, dbałość o staranną wypowiedź.

2. **Typ lekcji:** wprowadzająco - ćwiczeniowa.

3. **Zasada nauczania:** zasada świadomego i aktywnego udziału w lekcji, stopniowanie trudności.

4. **Metody nauczania:** podająca oraz praca zbiorowa uczniów.

5. **Środki dydaktyczne:** podręcznik „Matematyka” (Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego. Kształcenie ogólne w zakresie podstawowym i rozszerzonym).

6. Przebieg lekcji:

	Czynności nauczyciela	Czynności uczniów
A. Część wstępna	1. Sprawdzenie obecności. 2. Sprawdzenie pracy domowej - kartkówka z zadania domowego. 3. Zapisanie tematu lekcji: Temat: <u>Przesuwanie wykresu o wektor.</u>	Uczniowie wykonują polecenia nauczyciela.
B. Część postępująca	1. Znajdź współrzędne wierzchołków trójkąta w przesunięciu o wektor $\vec{v} = [-3, 1]$, gdy dane są punkty: $A = (1, 2)$, $B = (5, 3)$, $C = (3, 4)$.	Uczniowie sporządzają rysunek, zaznaczają podane punkty, znajdują ich obrazy jako punkty A' , B' , C' . Na koniec odczytują współrzędne punktów po przekształceniu.

2. Związki między punktami i ich obrazami w przesunięciu o wektor.

Skoro

$$\begin{cases} x' = x + p \\ y' = y + q \end{cases}$$

więc

$$\begin{cases} x = x' - p \\ y = y' - q \end{cases}$$

3. Przesuń wykres funkcji danej wzorem $y = 4x$ o wektor $\vec{v} = [-3, 1]$.

Uczniowie zapisują:

$$A = (1, 2) \quad \vec{v} = [-3, 1] \quad \begin{aligned} A' &= (1 + (-3), 2 + 1) \\ A' &= (-2, 3) \end{aligned}$$

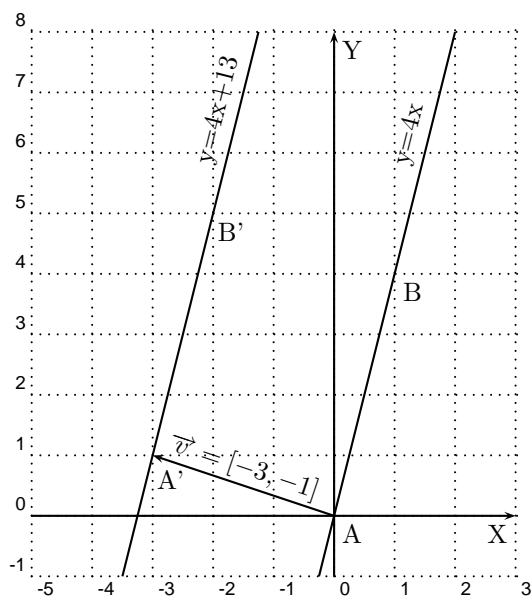
$$B = (5, 3) \quad \vec{v} = [-3, 1] \quad \begin{aligned} B' &= (5 + (-3), 3 + 1) \\ B' &= (2, 4) \end{aligned}$$

$$C = (3, 4) \quad \vec{v} = [-3, 1] \quad \begin{aligned} C' &= (3 + (-3), 4 + 1) \\ C' &= (0, 5) \end{aligned}$$

$$P = (x, y) \quad \vec{v} = [p, q] \quad \begin{aligned} P' &= (x + p, y + q) \\ P' &= (x', y') \end{aligned}$$

$$A = (0, 0) \quad \vec{v} = [-3, 1] \quad \begin{aligned} A' &= (0 + (-3), 0 + 1) \\ A' &= (-3, 1) \end{aligned}$$

$$B = (1, 4) \quad \vec{v} = [-3, 1] \quad \begin{aligned} B' &= (1 + (-3), 4 + 1) \\ B' &= (-2, 5) \end{aligned}$$

4. Przesuń wykres funkcji danej wzorem $y = f(x)$ o wektor $\vec{v} = [p, q]$.

$$y = f(x) \xrightarrow{\vec{v}=[p,q]} \begin{aligned} y' - q &= f(x' - p) \\ y' &= f(x' - p) + q \end{aligned}$$

zatem:

$$y = 4x \xrightarrow{\vec{v}=[-3,1]} \begin{aligned} y' - 1 &= f(x' - (-3)) \\ y' - 1 &= 4(x' + 3) \\ y' &= 4(x' + 3) + 1 \\ y' &= 4x' + 12 + 1 \\ y' &= 4x' + 13 \end{aligned}$$

UWAGA: Przy określaniu wzoru na funkcję, którą otrzymujemy w wyniku przesunięcia, pomijamy oznaczenia primami, ponieważ przesuwamy cały wykres funkcji, a nie jej szczególny punkt.

$$y = 4x \xrightarrow{\vec{v}=[-3,1]} y = 4x + 13$$

5. Jeżeli wykres funkcji $y = f(x)$ przesuniemy o wektor $\vec{v} = [p, q]$, to w wyniku przesunięcia otrzymamy wykres $y = f(x - p) + q$.

$$y = f(x) \xrightarrow{\vec{v}=[p,q]} y = f(x - p) + q$$

UWAGA: Przesunięcie wykresu funkcji o wektor nazywamy **translacją** wykresu i oznaczamy **T**.

Zadanie: Opisz równaniem funkcję, którą otrzymasz w wyniku przesunięcia funkcji o wektor.

a) $y = x^2$, $\vec{v} = [-2, 0]$,

a)

$$y = x^2 \xrightarrow{T_{[-2,0]}} \begin{aligned} y - 0 &= (x - (-2))^2 \\ y &= (x + 2)^2 \end{aligned}$$

b) $y = x^2 - 2$, $\vec{v} = [0, 5]$,

c) $y = \frac{1}{x}$, $\vec{v} = [-2, 3]$,

d) $y = \frac{1}{x}$, $\vec{v} = [2, 1]$,

e) $y = \frac{1}{x-2}$, $\vec{v} = [2, 0]$,

	<p>f) $y = \frac{1}{x+2}, \vec{v} = [0, 1],$</p> <p>g) $y = \frac{1}{x+2}, \vec{v} = [-2, 4],$</p> <p>h) $y = x , \vec{v} = [-2, 1],$</p>	<p>f)</p> $y = \frac{1}{x+2} \xrightarrow{T_{[0,1]}} y-1 = \frac{1}{x+2-0}$ $y = \frac{1}{x+2} + 1$ <p>h)</p> $y = x \xrightarrow{T_{[-2,1]}} y-1 = x-(-2) $ $y = x+2 + 1$
C. Część podsumowująca	Wynikiem przesunięcia wykresu funkcji $y = f(x)$ o wektor $\vec{v} = [p, q]$ jest wykres funkcji opisany równaniem $y = f(x-p) + q.$	
D. Praca domowa	Zadania 1, 2, 3/118 oraz dokończyć podane na lekcji zadanie.	